

Restaurering av våtmark för rovfisk i Södermanland

Länsstyrelsen i Södermanlands län | 010-223 40 00 | sodermanland@lansstyrelsen.se

Östersjön | Trosa kommun | Krabbfjärden WA 59109207

Bild: Våtmarksområdet vid Skutviken Askö. Foto Birgitta Andersson

Projektområde

Projektet omfattar ett våtmarksområde inom Askö naturreservat, söder om gården Stora Askö vid Skutviken. Våtmarken ska förbättras och anpassas för rovfisklek. Idag finns ingen anslutning där fisken kan ta sig upp i våtmarken och man behöver därför skapa en fiskväg samt förbättra regleringsmöjligheterna vid befintligt utlopp. Länsstyrelsen och Stockholms universitet har genom olika undersökningar konstaterat att det är brist på rovfisk i Södermanlands ytterskärgård, i synnerhet runt Askö. Bristen på rovfisk leder till obalans i det marina ekosystemet vilket bidrar till ökad förekomst av övergödningsarter. En ökning av bland annat fintrådiga alger har en negativ inverkan på ålgräsängar vilka kan ses som många fiskars barnkammare. Detta skapar en negativ spiral som måste brytas genom bland annat restaurering av lekområden för rovfisk.

Länsstyrelsen vill i samband med våtmarkens färdigställande installera en fiskräknare i inloppet för att kunna följa upp hur våtmarken fungerar. Fiskräknaren kommer bidra till ny kunskap om hur man bör resonera kring åtgärder för rovfisk i skärgården. Länsstyrelsen har idag en fiskräknare i

Länsstyrelserna

Ålviken i Stendörrens naturreservat. Ålviken skiljer sig från våtmarken i Skutviken då Ålviken är en havsvik. Att installera en fiskräknare vid Skutviken skulle därför ge kunskap om skillnaderna mellan lekmönster, arter och funktion för havsvikar respektive regelrätta våtmarker.

Bristen på rovfisk, framför allt gädda, är konstaterad i ytterskärgården och vi har behov av att övervaka förekomsten fisk i området. För att ge säkrare resultat skulle de elprovfisken som i dagsläget utförs kunna kompletteras av en fiskräknare. Det har även noterats en ökning av storspigg i området, vilka livnar sig på bland annat gäddyngel. Det är därför av stor vikt att vi även kan kontrollera förekomsten av denna art.

Orsak till åtgärder

Utredning pågår för att ta fram ett förslag för förbättring av nuvarande våtmark och anpassa den så att rovfisk kan gå upp för lek. Förhoppningen är att våtmarken ska fungera för rovfisk som gädda och abborre men att den även kan bli ett födosöksområde för fågel samt minska näringsläckage från jordbruksmark uppströms. Behovet att lekområden för rovfisk i Sörmlands skärgård är stort då många av de tidigare lekområdena växt igen på grund av landhöjning och minskat bete samt naturliga våtmarker dikats ur.

Behovet att övervaka fiskförekomst både av rovfisk och storspigg i våtmarken bedöms vara mycket stort för att bygga ett kunskapsunderlag. Detta för att få en bild av hur väl denna typ av våtmark fungerar för kustlekande rovfisk och hur man ska arbeta med att gynna rovfisk i östersjön framgent.

Vad vi vill förbättra

Målet är att få fungerande lek- och uppväxtmiljöer för rovfisk i viktiga reproduktionsvikar längs Södermanlandskusten vilket bidrar till att öka andelen rovfiskar längs kusten, framförallt abborre och gädda. Genom att restaurera våtmarken vid Skutviken påbörjar länsstyrelsen detta viktiga arbete. Genom en fiskräknare kan vi utvärdera våtmarkens funktion vilket i framtiden kan bidra med kunskap om hur och var man bör anlägga våtmarker i skärgården.

Planerade åtgärder och aktiviteter

I tabellen nedan sammanfattas planerade åtgärder med kostnadsuppskattningar. Total kostnad av projektet beräknas till 490 000 kr.

Tabell 1. Kostnadsuppskattning för åtgärder.

Projektår 1	
1) Anmälan om vattenverksamhet (grävning) Skutviken	0 kr
2) Restaurering av våtmark, fiskväg inkl. munk	150 000 kr
3) Installera fiskräknare i Skutviken	340 000 kr
Projektår 2	
1) Uppföljning av våtmark och fiskräknare	0 kr
Totalt	490 000 kr

Planerad uppföljning

Våtmarken Skutviken kommer följas upp med hjälp av installerad fiskräknare.

I samverkan med

Nej, inte i nuläget men framgent kan tänkas att Stockholms universitet kan använda både våtmark och fiskräknare för studier.